

VÁZLAT A VALÓRA - VÁLTÓ PROGRAMRÓL

Előzmények

Nem rendkívüli, de azért szokványosnak sem mondható ötlet, hogy Balázs Béla-díjas filmrendező idejének, energiájának egy jelentős részét tehetséges fiatalok felkutatására fordítsa. Kezdetben speciális, például drámapedagógia szakos középiskolások körében.

A "Szőke-tábor" (újságírók nevezték el így) tárgyi feltételei nem túl jók, a jelentkezés önkéntes és éppen ezért esetleges. Mégis történik a tíz nap alatt valami, hiszen az ott kiváló tehetséges fiatalok közül ma néhányan a tévés, filmes szakmában dolgoznak. Közöttük akadt úgynevezett hátrányos helyzetű is. Az eredeti ötlet így újabb szintet kapott: meglehet, a nehéz élethelyzetű fiatalok körében valódi östehetségek, elemi erejű kreativitással rendelkezők találhatók, gondolta a rendező.

Véletlenszerű egybeesés, gyermekvédelmi szakember, dr. Bernád István a következő tábor színhelyéül az aszódi intézetet ajánlja. További sajátos bonyodalom, hogy az intézet igazgatója egy feltétellel biztosítja a helyszínt, ha növendékei közül is részt vehet egy-kettő. Megbeszélés, némi töprengés után, megbeszélést követ, s megfogalmazódik a még különösebb ötlet, "Szőke-féle filmes tábor" zárt jellegű intézetek növendékeinek. Hogy ezek a fiatalok részben bűnelkövetők, részben "csak" beilleszkedési zavarokkal küzdők, az igazgatót nem zavarja, ő nap mint nap velük dolgozik, a rendező pedig úgy gondolja, volt már nehezebb helyzetben is, majd csak megbirkózik ezzel is. Egyébként pedig, mint később azért kiderül, neki fogalma sincs arról, mi is az a javítóintézet, s mik a zárt jellegű intézetek, vagy a reszocializációs gondozás. Ő gyerekekben, kreativitásban, tehetségben, megújításban, formabontásban, a megszokott elleni lázadásban és más hasonlóknak gondolkodik a maga művészi észjárásával.

Így jött létre, nem kevés esetlegességgel terhelten 1995-ben az első "Aszódi-tábor", melyben négy zárt jellegű intézet (Esztergom, Zalaegerszeg, Rákospalota, Aszód) és egy gyermekváros (Fót) hét növendéke vett részt, fiúk-lányok vegyesen. Az eredmény átütő erejűnek is mondható. Az elkészült alkotások egyike, a "Valóra-váltó" több filmes elismerést is kapott (1995-ben a Budapesti tájegységi szemle II. díját kapta, 1996-ban pedig a Nemzetközi Média Wawe Fesztivál dícséretben részesítette). Gyermekvédelmi szempontból ennél is nagyobb haszon, s ebben teljes az egyetértés a rendező és az igazgató között, a résztvevő fiatalokban végbement változás: önértékelésük javult, megtanultak együttműködni, kérdéseket feltenni önmagukról, a világról, s bizonyos értelemben megtanulták azt is, hogyan lehet ifjúkori lázadásukat szocializált formában kifejezni és érvényesíteni.

Az ötlet tehát bevált, a program ily speciális keretek között is működik. Megszületik az újabb elhatározás, körvonalazódik a második tábor gondolata. A programhoz pénz kell, a pénzhez pályázatok révén lehet hozzájutni. A pályázathoz szakmai ajánlást is célszerű mellékelni. Ez az a pont, ahol a B.G.

Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola Pszichopedagógiai Tanszéke is bekapcsolódik, felmérve és értékelve e speciális fejlesztő program személyiségfejlődésre, viselkedésre gyakorolt pozitív hatását.

A második "Aszódi-tábor" 1996-ban változatlanul esetlegességekkel terhelten szerveződik. Hét intézmény (Fót, Rákospalota, Esztergom, Debrecen, Zalaegerszeg, Kalocsa és Aszód) hat fiút és négy lányt küld, úgy gondolva, ők a legalkalmasabbak. A tárgyi feltételek a javítóintézetek világában zajló strukturális változások miatt romlottak, a technika ördöge is játszik a tábor tagjaival. Ezzel együtt, vagy ennek ellenére a program működik, a fiatalok személyiségére modell-értékű történések hatnak, újabb alkotások készülnek.

A korábban csak laza szálakon együttműködő filmes és gyermekvédelmi szakemberek munkacsoportba szerveződnek azzal a céllal, hogy a két "Aszódi-tábor" azonos és eltérő tapasztalatait, tanulságait elemezzék, s hogy e speciális komplex fejlesztő program szakmai leírását elkészítsék. Meggyőződésük ugyanis, hogy egy olyan modell értékű kísérletről van szó, mely általánosítható tapasztalatokat hordoz, s amely mint módszer, beépülhet a (re)szocializációs gondozás eszköz- és módszertárába.

A nem kevés időt és egymás türelmét is igénybe vevő, a két gondolkodás- és látásmódot szinkronba

hozó elemző munka végére maradt a program elnevezése. A "Szőke-tábort" a rendező vetette el, mondván, nem ez a lényeg. Az "Aszódi-tábort" a team másik két tagja találta semmitmondónak. A "Valóra-váltó" filmcím természetesen a rendező fejében villant. A két fiú által az első táborban készített film valóráváltója egy kavics, mely lehetővé teszi, hogy személyiséget cseréljenek, hogy azután a film végére, önmagukat vállalva, visszakérjék sajátjukat. Ezen összetett szó, szétbontva, újabb jelentést is hordoz, s úgy is értelmezhető, hogy meglehet, lesz ki számára e program olyan váltó, mely más, egy jobb sínre vezet életét. Ebben bízva tesszük közzé e speciális program vázlatát, s örömmel fogadjuk az észrevételeket.

Valóra - Váltó program mint a komplex fejlesztés egy sajátos modellje.

Célrendszer

A program célja mind filmes, mind gyermekvédelmi szempontból többrétű. Egy stabil, közös pontja azonban van, s ez a tehetséges fiatalok felkutatása és segítése.

Aligha szorul magyarázatra az, hogy a filmes szakma mit nyerhet azzal, ha a szokványos iskolai utakat nehezített élethelyzetük miatt bejárni nem tudó fiataloknak is lehetőséget ad. Az ő megélt élményeik a biztosítékai ugyanis a társadalmi és természeti jelenségek újszerű látásmódjának és ábrázolásának, s így következményesen a vizuális kultúra sokszínűségéhez és teljesebbé tételéhez járulhatnak hozzá. Természetesen nem minden, a programban résztvevő fiatal képes erre a szintre eljutni. Az ő esetükben "csupán" a személyiségfejlődésre gyakorolt hatás tekinthető tiszta nyereségnek: vagyis az alkotás, az önkifejezés lehetősége a filmes technika mint új eszköz révén, az önmagával, önmaga viselkedésével való szembenézés, s mindezekon keresztül is a reális önértékelés kialakulása. Nem elhanyagolható az sem, hogy ez az eredmény egy olyan sajátos munkafolyamatban jön létre, melyben a fiatalok egymással együttműködni, egymás véleményét, értékítéletét respektálni "kényszerülnek", s ezáltal is, alkalmazkodó készségük mintegy spontánul javul.

Mindezek figyelembe vételével a program célrendszere röviden így összegezhető:

- a filmes szakma iránti affinitással rendelkező tehetséges fiatalok felkutatása e nehezített élethelyzetű népességcsoportban,
- a filmes technika nyújtotta lehetőségek, "élményszerű" helyzetek felhasználása a személyiségfejlődés, a viselkedés pozitív irányú befolyásolására,
- s ezáltal is egy olyan speciális metodika kialakítása, mely az intézeti reszocializációs gondozás hatékony kiegészítő eleme lehet.

Célcsoport

A "VV" program olyan 14-20 év közötti fiatalok nem szempontjából heterogén kiscsoportjára specializált, akik zárt jellegű intézetekben reszocializációs gondozásban részesülnek. A programban való részvétel alapfeltétele, hogy a fiatal alkotókészsége erőteljes legyen, tudjon közösségben együttműködni, s hogy az önkifejezés valamilyen módját birtokolja. Ahhoz, hogy a "VV" program lehetőségei maximálisan kiaknázhatók legyenek, a fiatalok kiválasztásánál még további szempontokat is figyelembe kell venni. Alapvetően fontos a fiatal előéletének tanulmányozása, társadalomellenes magatartása minőségének, viselkedészavarai jellegének megismerése, nevelője szakmai véleményének kikérése. Mindezek birtokában elengedhetetlen a fiatallal és nevelőjével folytatott előzetes személyes találkozás, beszélgetés. Meglehet, a kiválasztás ezen módja talán kissé nehézkesnek tűnik, de a lezajlott két tábor tapasztalatai azt jelezték, hogy egyik elem sem hagyható el, éppen a program intenzitása, személyiségre, érzelmi életre gyakorolt erőteljes hatása miatt. A kiválasztás ezen összetett módja azért is adekvát, mert így a fiatalok pontosan tudják, mire vállalkoznak, s kellőképpen motiváltak is

lesznek.

Szintér

A "VV" programok eddigi szintere az aszódi intézet volt. Az intézményválasztás a program szempontjából szerencsésnek mondható, mert megoldható benne az intenzív munkafázishoz szükséges viszonylagos zártság, illetve elkülönülési lehetőség, természeti és társadalmi környezete pedig módot nyújt a más jellegű, élményszerű programokhoz is.

Természetesen nem az aszódi intézet az egyetlen olyan hely, ahol a "VV" program kivitelezhető. Elengedhetetlen azonban, hogy a kiválasztott helyszín az alábbi fő kritériumoknak megfeleljen:

- az intenzív együttlétet és munkát lehetővé tevő viszonylagos zártság, elkülönülés biztosíthatósága,
- a házirend betartása mellett a rugalmas napirend lehetősége (az alkotás "láza" éjszakába nyúló munkafolyamatot is eredményezhet),
- természeti környezet elérhető közelsége (a program hatásrendszere egysíkú környezetben csökken),
- a stúdió számára, a jelentős értéket képviselő technikai eszközök védelmében "steril", pormentes helyiség,
- a pihenéshez, alváshoz megfelelő életszintér biztosíthatósága.

Szűkebb keret

A "VV" program olyan speciális kiscsoportban valósul meg, melynek az eddigi tapasztalatok szerinti optimális létszáma 9, de maximum 12 fő.

A "VV" csoport tömören így definiálható: rövidtávú, meghatározott feladatra célzottan kiválasztott fiatalokból szervezett és szerveződött intézményközi csoport.

A csoport munkájában 5 felnőtt vesz részt: a tényleges programot 3 filmes szakember és 1 technikai munkatárs organizálja, őket pedig 1 fő gyermekvédelmi szakember (pszichopedagógus) segíti tanácsadói, konzultatív jelleggel.

A "VV" csoport további markáns jellemzői a következők:

- a program időtartama alatt a csoport 2-3 fős alcsoportokra/munkacsoportokra bomlik, majd időszakosan, a munkafolyamat által meghatározottan ismételtén összevonódik (e rugalmas csoportszerveződés, s a csoportok átjárhatósága rendkívül összetett hatással bír mind az alkotás, mind pedig a személyiségfejlődés szempontjából),
- a csoport a fiatalok és a felnőttek részéről is vállaltan úgynevezett önkéntesen zárt csoport, látogatót nem fogadnak, a kapcsolatot a külvilággal, ha elengedhetetlen, a telefon biztosítja, e zártságból való alkalmankénti együttes, vagy alcsoporttal történő kilépés a munkafolyamatnak alárendelt,
- a csoportban a lehetőségekig redukált az alá- fölérendeltségi viszony, felnőttek és gyerekek egyenrangú partnerei egymásnak.

E speciális csoportformáció és közösségi lét a munka, az alkotó folyamat középpontba állítását, fokozását s az érzelmi energiáknak az alkotás és a személyiségfejlődés szolgálatába állítását biztosítja. Az eddig megvalósult programok azt bizonyítják, hogy az ily módon felfokozott pozitív erők összegződnek és/vagy sajátos kölcsönhatásban erősítik egymást. Ezért is van kiemelt jelentősége a megfelelő fiatalok kiválasztásának, mert ebben a sajátosan felfokozott erőterben a negatív hatások is gerjesztődésre képesek.

Munkafolyamat

A "VV" program első fázisát a fiatalok már vázolt kiválasztása és a helyszín előkészítése, a technikai feltételek biztosítása jelenti. Ez 2-3 héttel a tényleges munka megkezdése előtt történik.

Az intenzív munkafolyamat, a 10 napos tábor tevékenységrendszere három fő szakaszra bontható.

1/ Ismerkedés - közösségformálás

Az első napon, a megérkezést követő estén történik a bemutatkozás, s ez egyben az első olyan pont, ahol már csoportdöntést kell hozni, el kell dönteni, hogy a bemutatkozás mely formáját, milyen sorrendjét választja a csoport.

A felnőttek a csoportnak a fiatalokkal egyenértékű tagjai, a csoportvezetés mindvégig indirekt. A bemutatkozásnál azonban a felnőttek számára "kötelező" a segítészándék kiváltása az addig általában és jellemzően a felnőttek által segített fiatalokból. Ennek érdekében a filmes stáb például a színészi eszközöktől sem riad vissza, s felhasználja az est varázsát is.

A bemutatkozás e különös rítusával érzelmileg alapozódik meg a tábor további hangneme: megszűnik az alá-fölérendeltségi viszony, nem érvényesülnek a tanár-diák kapcsolat automatizmusai, ezek helyébe sajátos együttes kerül, a: partner + barát + játszótárs hármasa, kiegészülve a bírálatra, a negatívumok észrevételezésére is jogot biztosító "nagyapapai" attitűddel, szigorral. Vagyis a csoportmunkában résztvevő filmesek (mind férfiak) nem omnipotens felnőttek, nem apa-pótlók, s az egyértelmű pozitív referencia személy szerepre sem törekszenek, hanem a már vázolt szimmetrikusabb partneri viszonyt valósítják meg.

A sajátos ismerkedés időtartama nem behatárolt, a csoport szükségletei szerint alakul, akár hajnalig is eltarthat, de mindenki tudja, hogy másnap reggel korán (6 órakor) indul a munka.

2/ Tanulás - alkotás - munkaláz

A második nap a technikával való ismerkedés és az első produktumok létrehozásának ideje. A filmes eszközök kezelésének tanulása a munkafolyamaton belül történik, didaktikusabban nevezhető ez gyakorlatba ágyazott ismeretsajátításnak is. A fiatalok ötletszerűen dolgoznak, készítik első "filmjeiket". Mivel a filmes technika önmagában is igényli a csapatmunkát, így a csoport a tagok ötletei mentén spontánul alcsoportokba/munkacsoportokba szerveződik. A munkacsoportokat a fiatalok által választott felnőtt segíti. A nap hosszú és izgalmas, ki gondolta volna, hogy mi mindent lenne érdemes filmen megörökíteni.

Reszketett a kamera, s mint este, a muszterek nézésekor kiderül, reszketős lett a kép is. Tulajdonképpen vicces, de mégis zavarba ejtő technikai hiba (holnap majd jobban kell figyelni), de így is létrejött egy produktum. Van, ki úgy véli, az övé nem is rossz, s be is érné azzal, ha ezt barátainak, rokonainak megmutathatná, s ezzel is bizonyíthatná saját értékeit (szorongásokkal teli negatív énképe máris egy új, derűsebb színt kapott).

A muszterek nem csak a technikai hibákkal szembesítenek. Kegyetlenül megmutatják a viselkedés hibáit, hiányosságait is, ösztönözve a korrekcióra (nem így kell állni, nem szabad össze-vissza hadonászni, érthetőbben, tisztábban kell beszélni, a társak ügyesebb, jobb viselkedéséből lehet tanulni, s ha a kritika jogos, azt el lehet tudni fogadni, stb.)

A filmes stábnak azonban mindez nem elég. További ösztönzőket alkalmaznak. Hívó-mondataik: Ki vagy te? Mi vagy te? Hol vagy te? Fogalmazd meg önmagadat, társadat! Mutasd meg magad és társaid! A fiatalok furcsa helyzetben vannak, feladattömeg zúdul rájuk: újabb ötlet kell, forgatókönyv szükséges, zenét kell választani, technikai tudást fejleszteni és bővíteni, stb.

A feladatokat elhárítani (a "VV" csoportból önkéntesen természetesen lehet távozni), miközben a többiek vállalják, elviselhetetlen, önértékelést romboló csúfság lenne, marad a napi 10-14 órás "munka" felvállalása, majd a fokozatosan hatalmába kerítő munkaláz és versenyszellem. A programnak e gyors felütése és intenzitása a magyarázata annak, hogy a koedukáció itt semmilyen problémát nem jelent. Nincs idő és energia a fiú-lány kapcsolatra figyelni, hiszen fontosabb dologgal, önmagukkal, önmaguk kifejezésével, és fejlesztésével foglalkozhatnak a fiatalok, s ez kivétel nélkül magával ragadja őket.

A felvételek készítése még jelentős mozgásszabadságot ad a fiataloknak, hiszen a helyszín lehet éppen egy erdő legnagyobb fájának környéke, vagy valamelyikük gyermekkorának színtere. A program mintegy felénél azonban újra zártabb körülmények közé vonulnak, hogy az addig

elkészült produktumokat filmmé varázsolják, s az ehhez szükséges újabb technikákat (vágás, muszterelés, stb.) megtanulják. A verseny és e szakaszban még tovább fokozódik, a modell-értékű csoporttörténekek halmozódnak. A fiatalok érzékenyebbek, fogékonyabbak, egymásra is - ez az önvallomások, kitárulkozások ideje. E hatást az ebben a szakaszban esténként levetített, a tábor szellemiségéhez igazodó filmek, ha lehet, még tovább fokozzák.

Mindezek eredőjeként a fiatalok egy újabb, közös film ötletét fogalmazzák meg, s a csoport az új feladatra átstrukturálódik. Ez a, már "profibb" módon elkészített film vezeti át őket a tábor utolsó, befejező szakaszába.

3/ Lezárás - oldás

A "VV" program intenzitása, a benne résztvevők fokozott érzelmi igénybevétele elengedhetetlenné teszi, hogy az utolsó 1-2 nap a feszültségek oldására, a jó "kibeszélésekre", s a pozitív élmények megerősítésére fordítódjon.

E szakasz újra nyitottabb körülmények között zajlik, például városnéző séta, erdei túra vagy tábortűz. Lényege a közösen átélt élmények megerősítése, a szeretet-érzés, a közösségi-érzület szilárdítása, s az egyes fiatalok távlati perspektíváinak megvizsgálása.

A program vége nem minden fiatal, s a felnőttek mindegyike számára sem könnyű pillanatok összessége, hiszen valamit megismertek egymásból, közük lett egymáshoz, s a segítség hogyan továbbjára egyelőre nincs gyermekvédelmi válasz.

Hatásrendszer

A "VV" program alaphangnemét meghatározó jellemzők röviden így összegezhetők:

- alkotást, önkifejezést, önmegmutatást, ön- és társértékelést stimuláló légkör,
- az alkotás érdekében felfokozott munkaintenzitás, s a meghozott erőfeszítések elismerése, a teljesítmény tisztelete,
- az önálló döntést igénylő helyzetek szándékosan nagy gyakorisága.

Az ily módon kialakított intenzív munkafolyamaton, s az ahhoz kapcsolódó gyakori sikereken keresztül élményszerűvé váló együttlét a fiatalok alkalmazkodó képességét javítja. Fokozott együttműködésük ugyanis nem kis toleranciát igényel, az "önvallomások", "feltárulkozások" pedig a szolidaritás-érzést, az empátiát erősítik.

Az egymásra figyelés, egymás véleményének mérlegelési kényszere (például a muszterek nézésénél), a viselkedésükről közvetlen visszajelzést is biztosító filmes eszközök következményesen azt is eredményezik, hogy a fiatalok megtanulják érzelmi-indulati feszültségeiket szocializáltabb formában levezetni, így a negatív indulati reakciók száma fokozatosan csökken. Viselkedésük változását katalizálják a produktumaik megmértetéseit követő sikerek és kudarcok is, hiszen ezeken keresztül frusztráció-tűrésük javul. Mindezek, kiegészülve a sajátosan szimmetrikus felnőtt-fiatal viszonytal, mint kapcsolati és kommunikációs mintával, abba az irányba hatnak, hogy a fiatal későbbi társadalmi, munkahelyi integrációja eredményesebb lehessen.

A "VV" program hatásrendszere éppen intenzitása és speciális eszközzel miatti rendkívül összetett, "kiérzékenyített"; fiatalok kerülnek itt rendkívüli "présbe", melyen keresztül olyan lehetőség villan fel előttük, melyért érdemes változni, erőfeszítéseket tenni. E változások, erőfeszítések megtartása, erősítése a reszocializációs gondozásukat végző intézetek feladata lenne.

Eredményesség

A "VV" program eredményessége az elkészült produktumokon, alkotásokon, a fiatalokban végbemenő változásokon és a speciális nevelés-módszertani lehetőségeken keresztül vizsgálható.

A csoport által bemutatásra "ítélt" filmek első nézői és bírálói az aszódi intézet növendékei voltak. Az alkotók elismerésben, a "Tényleg ti csináltátok?" hitetlenkedő csodálatban részesültek. Aligha létezik olyan negatív én-kép, mely ilyen pozitív visszajelzéseknek ellent tudna állni.

A második kör egy szűkebb szakmai fórum, a fiatalok nevelői, az érintett intézetek munkatársai voltak. Különös szembesülés és felismerés: "Ezek a fiatalok ilyet is tudnak?" További, leginkább módszertaninak tekinthető haszon, egyeztetni lehet a fiatalok nevelőivel: milyen volt, miben változott, mely pontokon célszerű tovább erősíteni, hogyan lehetne az adott fiatal távlati perspektíváit javítani.

Az újabb kör a társszakmák fóruma volt a "Büntető Gyermekvédők" Klubjában. Ügyész és bíró, hivatásos pártfogó és pedagógus vitathatták meg nem csak az alkotást, hanem az e népeségcsoportról vallott nézeteiket, s a rendező is vallhatott arról, ő milyennek látta őket. Az eredmény nem kétséges: differenciáltabb gyermek-kép még a bűnelkövetőkről is.

A filmek bemutatkozásának másik dimenziója a filmes szakma, a Nemzetközi Média Wawe Fesztiválja volt. Elismerés elismerést követett, így megállapítható, e szakma szemszögéből nézve is érték jött létre. Azt, hogy az elismeréssel mit kezdenek az alkotók, ugyanúgy nyitott kérdés, mint e program eredményeinek megőrizhetősége és továbbfejlesztése a gyermekvédelem rendszerében.

A filmes és gyermekvédelmi szakemberekből szerveződött munkacsoport még további két ponton is vizsgálja a hasznosulás lehetőségeit.

Az egyik, az elkészült alkotások gyermekvédelmi "üzenetei", melyek kapcsán egyértelmű, hogy a dinamikus rajzvizsgálat metodikáját követendően célszerű lenne a "dinamikus filmvizsgálat" módszertárát is kialakítani, s egy olyan video-tárat létrehozni, mely segíthetné a gyermekvédelmi szakemberek képzését és munkáját.

A másik, a több órás muszterek felhasználhatósága, szakmaetikai szempontból is elemezendő lehetőség. A hosszú önvallomások, az addig rejtett titkok feltárása egyik oldalról a nevelőmunkát segíthetné, más oldalról azonban alapos megfontolás tárgyát kell hogy képezze, ezen "ismeretek" kikkel oszthatók meg. S ez még akkor is a programban résztvevő szakemberek felelősségére figyelmeztet, ha a fiatalok produktumaik felhasználásához hozzájárulnak.

A "VV" program kétéves tapasztalatai egzakt, tudományos igényű leírást még csak korlátozottan tesznek lehetővé. A szakmai-team azonban dolgozik azon, hogy a megfelelő mennyiségű tapasztalatok birtokában elvégezhető általánosítások lehetővé tegyék a reszocializációs gondozás eszköz- és módszertárának egy sajátos, új elemmel történő gazdagítását. A program "jósága" mellett addig is érveljenek az abban résztvevő fiatalok.

Mi történt velünk? (Részletek a fiatalok "vallomásaiból")

"Üdvözlünk András!

... Rengeteg minden történt itt közben velünk. Lassan vizsgálunk és jó esetben 1 hónap múlva már leszámolunk.

Elkeztük a vizsgamunkát, szóval nagyon elfoglaltak vagyunk mostanság. Elkészültek a tablóképek is. ...Nem tudjuk igazán mit kell ilyenkor írni, úgyhogy ne vedd zokon.

Elég sokat jelentett ez nekünk és úgy nézett ki, hogy nektek is. szerintünk jogos az aggodalmunk csak tudod nagyon szar az e-fajta leveleket megírni!

Megígérted hogy elküldöd az anyagot nekünk, biztos van oka annak hogy nem értesítettél minket és nem is ez a lényeg hanem a film. ... Szóval most írtunk a Szőke Andrásnak egy levelet és legalább ennyit várunk el ettől az embertől, hogy visszajelezzon nekünk valamit, ha csak telepatikusan is. ...

Tisztelettel

Péter és Ádám

Helló Fiúk!

Azt hiszem ha módomban lenne rá mindegyiküknek bevernék egyet. nem azért, mert nem volt jó a társaságotok. Sőt..., de ezalatt az egy hét alatt nagyon belemásztatok a lelkembe, és most, hogy visszakellett jönni nem tudok mit kezdeni magammal. Tele vagyok érzésekkel, amikről úgy érzem nem ide valók. Nem tudom megosztani senkivel, mert én éreztem, tapasztaltam. Én tudom milyen volt az az egy hét. Rövid és hosszú egyszerre. Ahhoz rövid, hogy megunjam a dolgokat, de hosszú ahhoz, hogy ne érezzek valamit és gondolom, tudom, hogy ti is valami ilyesmit érezhettek.

...

Fiúk én utálok levelet írni, de muszály, mert el kell mondanom valakinek. Még leírni sem tudom.

Most mi van? Segítsen már valaki! Most sírok, de miért? Tiszta hülye vagyok. /Viki is/

Ezt gondoltam mikor hoztak minket vissza Egonba. ...

Most már megnyugodtam. Este van. Alszom egyet és már túl is vagyok az egészen. Remélem. A

Viki az előbb mondta el, hogy kb. ugyanazt érzi amit én. Most már nem vagyok egyedül. ...

Sziasztok

Joli

A szakmai team tagjai: Szőke András filmrendező, a program ötletgazdája és vezetője,

Szarka Attila pszichopedagógus, az aszódi intézet igazgatója,

Volentics Anna gyógypedagógus, a Pszichopedagógiai Tanszék vezetője.

A filmrendező a programokat két munkatársával, Buzás Mihály és Szolnoki János asszisztensekkel valósította meg.